

EL:POBLE:CÀTALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTeca

CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES . 4 pessetes trimestral
PAÍSOS D'ÚNICO POSTAL . . . . 0 pessetes trimestral

ANY I

Barcelona, dimecres 23 de setembre de 1908

NUL 152

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral en la nostra BIBLIOTeca

CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES. 500 pessetes trimestral
BARCELONA . . . . 150 pessetes trimestral

Cts. 5

PIANOS CHASSAIGNE FRERES

OLIS FINS REGÀS

VENDA EN TOTS ELS COLMADOS Y DROGUERIES

Grans magatzems EL SIGLO

EXTENSOS ASSORTITS

Genres d'alta novetat

per les pròximes temporades de

Tardor y Hivern

en les importants seccions de

LLANERIA • SEDERIA • DOL CATIFES - TAPICERIES - CORTINATGES

Llanes - Sedes - Velluts de seda
Genres de punt - Franeles
a preus sumament reduïts

DR. CASTELLS Trafalgar, 32, principal. Parts, malalties de la dona y de les criatures. Cirurgia general. De 3 a 5, Dies festius, de 9 a 10,

APRENTENT

se'n necessita un an aquesta impremta

FUNERARIA FERRAN 8, Palla, 8

TELEFON 949

INSTALACIONS COMPLETESES PERA AIXECAR AIGUA

MOTORS

A GAS, BENZINA, GAS POBRE, ETZ.
Preus econòmics y resultats garantits. Nombroses referencies.

DAVID FERRER Y CIA S. EN CTA

CORTS, 586. -- BARCELONA

CATALANA GENERAL DE CREDIT

FUNDADA L'ANY 1856

AGENCIAS ENSANXE ● CENTRAL ● AGENCIA DE GRACIA
PLASSA CATALUNYA, CARRER FONTANELLA ● DORMITORI SANT FRANCESC, 2 ● CARRER MAJOR, 135

Banca-Borsa, (Espanya y Extranger) ● Cofreres-Forts

Cupons • Cambi de Monedes • Obres pùbliques

Explèndida Cambra acorassada ab caixes de llouer de diferents mides y preus - Novíssim model de construcció desconegut a Barcelona

MOSAICHES E. F. ESCOFET & C.
Ronda Sant Pere 8

DE NOSTRA COLABORACIÓ

EN LA MORT DEN SALMERÓN

Home-símbol. Perquè hi ha homes en qui's concentren y parlen les rases, les generacions y els moments històrics. Catalunya, ja pera sempre, tindrà una fulla qui portarà aquest nom: Salmerón. Hi ha, homes qui irradien, com estrelles, tota la vitalitat d'un poble y d'una època: una vibració de llur ànima és el sentiment nacional flotant sobre'l grà d'arena qui cau del temps; y una altra vibració és el pensament ciutadà qui trascorre, impalaçable, sobre les flors invisibles de l'idea; y una altra vibració encara és la voluntat de les gentz qui sols per la paraula d'aquell home arriben a intuir, a formular les vagues y mal compreses cobejances.

Desde Pau a Madrid, una carrossa avança; tota Espanya té els ulls sota el corteig. Les corones plouen. El moviment de les banderes palpitja sobre un aire on sent l'emoció reverent de tot un poble. Ecos de salutacions supremes arriben de les multituds ausentes, qui trasporten l'espiritu únic y monocorde a la cerimònia.

Ciutadans: jo no sé parlarlos avui, se renen, davant aquest feretret que anem a entrar, jo no sé dirós el prestigi de l'obra del varò ni sé depositar sobre la testa freda del mestre, com darrer homenatge, la part d'ànima que li devem tos. Sé, però, que tota l'informada vaguetat d'aquesta paraula no dita, tota l'inefable fusió del meu ésser a la part de mi mateix que ara acaba, se volatiliza sobre la meva pobla mortalitat pera incorporar-se dignament a l'home ja esdevenit immortal, y dialogar ab ell sobre l'esperit de la vida gloriosa que li toca viure.

«Vida gloria!» Ella serà el gran segell d'una mà noble sobre la fulla d'un llibre etern, del llibre ofert com exemple davant el nostre instint de bé y de rectitud. Aquest home's veure rodejat d'una munificència, com totes, qui li demanava la gràcia de «viviris» y «homiticari». I ell, mestre d'humanitat, va ferla home, y el balucre d'ella va ésser ona d'elocència del miracle de la paraula d'ell.

Un dia, en plena ciutat primaveral, entre halens de flors y piuladissa d'aucells, aquest home presidi una desfilada immensa. La seva veïllessa dorava de novelia joventut y sobre'l seu cap blanc se besaren dos mòns que, per un privilegi divi, li era estat concedit viure en la meravelha d'una sola vida... «Os recordem, ciutadans? En aquell acte, varen presenciar els desposoris d'aquest home ab l'història y en la solemnitat d'incabable y silenciosa salutació varen alsalar Diputat de Catalunya, no per l'obra d'una elecció oficial d'urnes, sinó per l'obra d'una aclamació de poble qui aixeca l'electede sobre'l seu escut. Per primera vegada, la diputació no era una investidura, una delegació; era la coincidència de l'home y el poble, del ciutadà y el càrrec, de la persona y la funció, de la materia y la forma, com una coexistència d'ànima y cos.

Auï, altra vegada, l'història esdevé plàstic, entorn nostre, y dirieu que les mans palpen història sobre les coses aparentment inexpressives, y que hi ha història entre els peus dels penys y en l'aire de tardor-tardor simbòlica encara—qui remon els cortinatges de dol, y en l'eco de les paraules vacilants y en la volta imperceptible en el tacte distret...

Mirem enrera. Es Catalunya, mal sortida encara de la renaixença romàntica, Catalunya pagesa, Catalunya qui guarda va de les darreres guerres carlines un regust de les velles rebellions per l'obstaculització de les causes mortes. Y Catalunya sent: no ja una causa morta, sinó una causa resuscitada, rediviva, qui demà serà una causa inicial y nova, ab tota l'inexperiència, la candiesa y el desmanyanament de l'infància. Coronació d'aquesta Catalunya, Barcelona's boda com una gran flor. Y Barcelona, com a bona ciutat trafegosa, recullida de la bella tradició llatina y marinesca, ungida de mediterrani, és un sít de crepúsculas, de democràcia. Barcelona vol rescatar, per la lluita, la sang de les darreres estípides resistències. Barcelona, qui formula davant Espanya el verb de la federació, verb de coherence y no de disgregament, verb d'unió, de cosmopolitisme, d'universalització, y no de fractura; Barcelona, la den Pi y Margall, Barcelona, la qui sobre l'escola històrica, floral i eruditista del primer catalanisme havia expressat, per boca de l'Almirall, l'aliança de l'esperit nacional propi ab la corrent liberadora y laica, Barcelona acullia la noble figura den Salmerón com un home digne de rebre en la seva espiritualitat el verb infós de la terra nostra.

Hi hagué, com a episodi d'aquell combat per l'idea emancipadora dels homes, combat de redempció pel qual Barcelona dignificava Catalunya y l'abluacionava pera netejarla dels errors històrics, hi hagué jornades tan memorables com aquella magna elecció per les Afors ont se va enetreure l'anunci del futurs exalssaments. En Salmerón passà com un apòstol per l'amplitud de les plasses tot just construïdes, en aquell matí d'una ciutat noua y d'una lluita naixent. Semblava que la Barcelona-infant, y la lluitant-verge, y el well-rejoventit eren tres gemes d'una sola corona de Joventut y recomençament.

Lo dels nostres dies, joves qui m'escolteu, ho sabeu tots. Una paraula màgica sura sobre les vosaltres: Solidaritat, Solidaritat com a nova sinonímia de naçió, de poble, de Catalunya. Com el cercle d'una diadema, aquest home ya uniu

PARIS, 1900: Medalla d'Or.
LIEGE, 1905, Diploma d'Honor
Passeig de Gracia, 84, ent. - BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral en la nostra BIBLIOTeca

CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES. 500 pessetes trimestral

BARCELONA . . . . 150 pessetes trimestral

AL COMPTAT x A PLASSOS x LLOGUERS

Passeig de Gracia, 84, ent. - BARCELONA

feu injuriar y calumniar fòra de Catalunya, lo que l'ha dut a morir, com en Pi y Margall, estimat y honorat únicament dels catalans en terra catalana.

S. POUS Y PAGÈS

La Justícia contra's nacionalistes

TRES PROCESSATS

Els senyors don Vicenç A. Balles, don Josep Catarineu y don Manuel Pages, president, tesorier y secretari, respectivament de l'Associació Catalana de Beneficència y firmants de la fulla que el fiscal dentuncià, s'han presentat, sabent que els reclamava, al Jutjat corresponent, tots després de penderells declaració, s'els ha notificat l'autor de processament y presó que sobre ella pesava. Post després s'els ha concedit la llibertat provisional mitjançant fiansa de 1.500 pessetes pera cada huell. Belleses del període constitutiu y del paternal governament den Maura!

Contra "El Poble Català", Necetats ultramontanes

Els nostres ultramontans són uns senyorsძicacions còmics. Ja fa un quant temps que legim en tots els diaris y setmanaris ultramontans y en totes les revistes y revistes místiques, solts irrats contra'l nostre diari.

Però no acaba aquí la campanya ultramontana. Aquellos bons senyors apelen a tots els medis imaginables. D'això'n son proves dos curiosos documents que tenim a la mà. L'un és una fulla pletora (?) de Salmerón y l'altre és una carta que ha rebut un dels coproprietaris de la casa ont s'hostatja El Poble Català.

La fulla de Salmerón es, segons canta la capsalera, un «Record dels Exercicis Espirituals celebrats a l'Església parroquial de Salmerón per les Congregacions Marianes, de Sant Lluís y de Santa Teresa de Jesús des del 19 al 25 de juliol de 1908». El text vol ésser un «plan de vida», contenint diversos consells als bons cristians. El primer diu textualment: «Procurar complir ab gran sollicitud els devers del meu estat». Les mans ingènues y ignorantes que han redactat això no han obert, probablement, a cap intenció picarecsa. Després d'altres consells per l'estil, hi ha el d'abstinença de la lectura de determinats periódics, entre els quals s'hi posa El Poble Català. Lo gràfic del cas es que entre la mala premsa hi ha també La Època, de Madrid, orgue del senyor Maura. Ja ho saben, doncs, els conservadors catòlics: el seu orgue en la premsa, a Salmerón també es considerat com a corruptor de la pureza de les conciències y de la fe.

La carta al coproprietari de la casa número 14 de la Rambla de les Flors, en el pis principal de la qual hi té El Poble les seves oficines, creiem oportú copiarla textualment. Diu així:

«Muy señor mío: Mucho ha extrañado el sacerdote con el gente sensata de Barcelona, que conoce los buenos sentimientos de V., que a pesar del tiempo de sucesos del diario, que da condensación por el obispo de la diócesis del diario, es de ideología católica. El Poble Català, le contiene V. teniendo como inquieto en su casa de la Rambla de las Flores, 14.

Es que desconoce V. tal condensación y debido a ello no ha tomado la resolución de dar las dimisiones a tal diario, cosa que Barcelona decente le agradecerá.

Hágalo así y crea que además de recibir un aplauso de los buenos se evitará los remordimientos que en este caso, en su última hora, necesariamente habrá de asomar.

En el respetuoso s. s. q. b. m. — Un católico barcelonense.

Per tot comentari se'n acut preguntar: no té altra feina a fer l'autor de la carta transcrita? Si ab el seu cel religiós vol guanyar-se la glòria del cel, hi ha al món moltes obres de caritat a fer, molts dolors pera endolsir, moltes miseres pera remejar. Segurament que pera la seva eterna salvació li servirà més dedicar un això darrer que a escriure cartes, sense tenir ni tant sols el valor de donar el seu nom.

La carta al coproprietari de la casa número 14 de la Rambla de les Flors, en el pis principal de la qual hi té El Poble les seves oficines, creiem oportú copiarla textualment. Diu així:

«Muy señor mío: Mucho ha extrañado el sacerdote con el gente sensata de Barcelona, que conoce los buenos sentimientos de V., que a pesar del tiempo de sucesos del diario, que da condensación por el obispo de la diócesis del diario, es de ideología católica. El Poble Català, le contiene V. teniendo como inquieto en su casa de la Rambla de las Flores, 14.

Es que desconoce V. tal condensación y debido a ello no ha tomado la resolución de dar las dimisiones a tal diario, cosa que Barcelona decente le agradecerá.

Hágalo así y crea que además de recibir un aplauso de los buenos se evitará los remordimientos que en este caso, en su última hora, necesariamente habrá de asomar.

En el respetuoso s. s. q. b. m. — Un católico barcelonense.

Al començar aquestes notes, pensa'l comentarista an en Salmerón despropositat de la seua decoració catalana, de tota la seva trascendència de darrera hora. Y com si fos un futur històric, encarregat de la historia política espanyola d'el últim quart del segle XIX, escriu lo que, en els presents moments d'inquietud, ignora encara si és una justicia o un miratge:

En Salmerón era alt y lluita en el color el groc de oliva dels castellans de rasada. El seu cap tenia el gest dels refugiats superbos, y quan els ulls veien pels carrers, semblava com si vegessin passar al Dant, trist y meditatiu, pels carrers de Florencia.

Era un austri y un cerebral. La Ràdio aquieixa desventura—li havia posat al damunt les grapes y contemplava la vida a través de la dialèctica racionalista. Per un èfici del Destí no podia ésser més que això: un catedràtic, un vividor d'idees, un accionista de pensaments. Y, no obstant, Catalunya li trençà la toga de catedràtic, estriant tota la seva llegendà. Quan semblava portar morta dins el seu pit tota la forsa cardíaca, se renovà, posant la seva sang de vell a comparsa de la d'un poble infant que tenia totes les sorpreses activitats del cap de Minerva sortint inesperadament del cós de Júpiter.

Com un Don Joan de la filosofia política, un punt de contradicció el va netejar de tots els seus vells pecats mortals. Va creure

en Catalunya com en un déu, y Catalunya, no davant d'Espanya, sinó dels homes apassionats pels fets vitals que van apareixer per la terra, l'absolgué de tota culpa il·lunyada. «Su jefatura en el parti republicà, tenia para los republicanos mismos apariencias de jefatura de kabilas. Y bé, tot de kabilas, la línia recta, les ansies d'accio de kaid, la sumisió al pensament de violència, foy per el reburjat, y entre Catalunya y el parti republicà espanyol, africà a Valencia, anàmic arreu, va preferir Catalunya. Si hagués viscut entre la nostra patria y l'Estat espanyol una antinomia y un insoluble conflicte s'hagués produït, en Salmerón hauria recitat l'adeu a Espanya, cercant aquí, vora nostr, el confortament vital, impossible d'ésser trobat per les terres espanyoles.

En Giner de los Ríos, en Sales y Ferre, els supervivents del krausisme meditaran sobre'l destins d'aquest home que va creure lo mateix que ells, que podia empronsar-se l'existència entre canons ideològics. Creien que tot tenia una explicació racional a l'univers, y era'l ademàs, la massa, la voluntat nacional—d'un nacionalisme artificial, d'Estat—, la sola sobiranía possible. Com la filosofia krausista eren freds, geomètrics, secs ab sequències de silogisme. Temien l'estèril austerioritat de uns frances laics.

Y sobtadament, aquests homes, companys de Salmerón, el varen veure menyspreuant de la massa que li demanava un règim de virtuts sense tenir ella cap virtut y opòsit a veill un nou concepte de nació. Tota una vida girada del rebus, en un miraclo de vida, de vital clarividència. Un Sant Pau civil, trobant el seu camí de Damasc per la postrena clarividència d'un visionari il·luminat.

Y heusquí l'enseñanza que en Salmerón ens ofereix als joves de Catalunya: Per sobre dels sistemes filosòfics, dels constitucionalistes imperatius categòrics, de la raó com norma intrençable, està l'instint que cerca pel món l'energia creadora, els renaixements que's produueixen sense l'accio de

Durant la lectura no paren les remors dels regidors. Se reproduïen a l'estrena les converses sostingudes abans al Saló de Conferències. Hi ha qui crea que al parlar de la mort del que en vida fou eminent home públic: Salmerón, no podran penderes acords, per abandonar el saló els regidors pertanyents a cert grup polític. No obstant la creença general és de quells aludits regidors no s'atreven a tant.

Ara'n diuen que hi ha'l propòsit d'ajecar la sessió en senyal de dol, a lo qual s'hi oposaren els lerrouxistes. Veurem.

L'acta queda aprovada.

La mort del Salmerón

El senyor Bastardas, ab veu emocionada dona compresa de la mort de don Nicolau Salmerón, qual pèrdua ha estat un moment de dol per Barcelona, Catalunya i Espanya. Ha mort, diu, el gran il·lustrat que en els últims temps de la seva vida s'havia consagrat als ideals de Catalunya. Crec que hem de manifestar els nostres sentiments de piat. Jo pel carreg que ocupo, m'he dirigit a la família donant-hi pesam i demanant quell el cadàvre del gran Salmerón descanxi en aquesta terra: la seva estimada Barcelona.

Espero que l'Ajuntament pendràs acords oportuns per unanimitat, deixant de banda les diferents tendències polítiques (molit bé).

Parla'l senyor Durán, parla en nom dels regionalistes, i diu: Molts són les diferències que hi havia entre'l senyor Salmerón i molts catalans, però davant de la tomba hem d'oblidar lo que separa, recordant-sols de lo que ens uneix.

El senyor Salmerón fou un gran amic de Catalunya, i avió sobre pera que nosaltres li tribudem homenatge. Ell, en moments decisius pera Catalunya, sapigué posar del costal d'aquesta tot el pes del seu prestigi i autoritat.

Parlen els senyors Palau, Mundi, Nello i Gali i s'aixeca la sessió a les set del vespre.

senyor López, qui concep té de la mort. Ha mort, pregunta, el senyor Salmerón? (Rumors i protestes).

El senyor López respon dient que contestar la pregunta seria faltar al respecte de la memòria del senyor Salmerón. Són moments aquests, diu, de sentir, y el que no sent, pàjar per ell. (Molt bé).

L'arcade pregunta, aleshores si s'apropa o no la proposició. Ho fa dagues vegades y els lerrouxistes no diuen res. Quan el senyor Bastardas va a donar per aprovada la proposició, els senyors Zurdó y alguns altres demanen votació nominal, lo qual origina alguna confusió.

Per fi's posa a votació nominal la proposició, essent aprovada.

Dien els senyors Badia, Altayó, Borrell, Maresá, López, Layret, Puig, Durán, Rovira, Fuster, Fargas, Nello, Palau, Peris, Calí, Rahola, Nubiola, Cararach, Esteva, Pinilla y President. Total 21.

Dien ençà els senyors Mundi, Moré, Oliva, Magrini, Giménez, Payá, Vilà, Zurdó. Total 8.

El senyor Pinilla explica'l vot en el sentit de que encara que contrari a perdre temps ha votat afirmativament, perque es mereixedor de tot la figura del senyor Salmerón. Tots els republicans, diu, tenim el devoir de consagrar les figures republicanes, per entregaries a la posteritat. Y això que ho fan els elements reaccionaris, no hem sapigut ferlos els republicans. Femho, doncs, glorificant y santificant a Salmerón. A través dels siges quedará sempre la d'ell com la figura d'un gran home, presentat pels republicans, oblidantse de si ha pertenescut a un grupet determinat o a una determinada capella. (Molt bé).

Parlen els senyors Palau, Mundi, Nello i Gali y s'aixeca la sessió a les set del vespre.

Final

Seguidament se formen nombrosos grups comentant el resultat de la sessió, però tothom té fortes paraules de censura per la conducta dels elements lerrouxistes.

Al sortir un nombros grup d'inconsients, atiats pels directors de la Casa del Poble, se posa davant de càla Ciutat en actitud hostil. Segons deien a tothom que volia sentirlos, que's proposaven obsequiar amb una xilindrada als senyors Pinilla y diem regidors del seu grup que havien votat en pro de l'alcavenciam de la sessió en senyal de dol, als quals calificaven de traidors.

Forses de municipals y policia dispersen als grups, no succeeix res de nou.

Acció autonomista

Cides de Montblanc

La valenta entitat Avens Nacionalista de questa població, ha escampat el seguent manifest, ab motiu del miting que demà celebrarà pera inaugurar el seu nou estatge:

«L'Avens Nacionalista d'aquesta vila ha totca ja el terme de sa organització.

Ja està florit y genmat l'arbre que tants treballs y sacrificis representa, ana ve a donar son fruit.

Gracia a l'artiment y amor patri que viu y batge en el ésser de tan nova com important entitat, impulsat pel concurs altruista y laudabilissim de distinguts personalitats, alians fills d'aquesta vila, podrià des de aquella floreixent associació hostatjar en propri casal, podrà ab aquest important y imprescindible element, explanar ses energies, desplegar ses ansies de millorament moral y material d'aquesta xamosa y pintoresca vila; allargant la mà ab frenesi y constància a l'ilustració y a la cultura, ab el pensament obert ab activitat y fe a secundar les iniciatives o combatre ab tenacitat les injustes arbitrietas, ab la vista sempre fixa al embigament dels hermosos y inponderables principis nacionalistes; aquí hi trobaran ressò els que anhelan l'aument progressiu del gran d'intelectualitat dels calderins hi trobaran l'escut dels flagelats per injustícies, realisació dels llurs ideals el que anies una fiscalització profunda y recte dels bens comuns, de la cosa pública.

En solemne commemoració de tots els treballs preliminars, com a digne coronament de tant meritoria obra, celebrant el goig y alegría expansió el començament de la nova etapa que en bé d'aquesta vila va entrar l'Avens; y el dia 24 a les tres de la tarda tindrà lloc un gran miting en el que han ofert son concurs valiosíssims y prestigiosos elements de's campa'naciona lista y solidaria.

Avens Nacionalista té l'honor d'iniciar un aquest important acte a tots els fils de nostra terra, als amants del progrés y dignificació del poble... La Junta.»

—L'Avens Nacionalista d'aquesta població dia 24 del corrent, a les tres de la tarda, y ab motiu de l'inauguració del gran casal que ha alcocit en questa vila celebrarà'l miting inaugural en el que hi pendran part valiosos elements de les diverses representacions catalanistes adherides a la Solidaritat; quedant conviades a dit acte totes aquelles entitats que no hagin rebut invitació directa.

Ateneu Obrer del tercer districte

Demà, diada de la Mercè, tindrà lloc en aquest Ateneu la funció inaugural de la temporada, posantse en escena l'obra del malaguanut autor y fundador del teatre català, en Frederic Soler (Pitarr), «Sota terra», la que serà dirigida ab tot l'aparato que requereix y dirigida per l'estudiós soci del mateix en Ramon Mas qui té'l propòsit de donar a conèixer durant la temporada obres dels millors autors de nostra terra. Tots els socis que vulguin assistir a dita funció poden dirigirse al consell, que és l'encarregat de despachar les localitats.

Informació de Catalunya

LOT

Pera dos quarts de 4 de la tarda de avui dia 20, en que s'escrivim aquesta correspondència, estava anunciat el «Concurs Lèxicogràfic organitzat pel Centre Catòlic». El acte, que s'ha celebrat al saló d'actes del Colègi dels PP. Escolapis, ha començat a les 5 y ab bastanta concordança, que ha anat augmentant més tard fins a ésser excepcional.

El senyor Zurdó, expliça'l vot, trobant que'l lloc immillorable era'l Saló de Sant Joan, pera portar el nom de Salmerón, ja que allí occorregué'l fet més culminant de Solidaritat.

Seguidament s'aprova la proposició ab el vot en contra del pobre senyor Mundí, que al cap de ses velleses li dona per fer el ridicol.

Se llegix una altra proposició dels senyors López, Borrell y Puig y Alfonso, demanant que s'aixequi la sessió en senyal de dol y que es convoqui a sessió extraordinaire per resoldre l'orde del dia.

El senyor Zurdó pregunta indignant, al

nyoleta M. Vicento y els senyors J. Batlle y A. Vicente.

El número 5 que era el «dolor» de la Festa ha sigut l'obertura de pècs (m'han dit qu'el secretari ja's portava oberts) que es com segueix:

Premi del C. Catòlic.—N.º 11. Don Joan Serrat Sardà.

Premi de la C. Organitzadora.—N.º 32. Don Ramón Bolos Saderra.

Premi del Jurat.—N.º 3. Don Joaquim Ros y Pascual.

Premi de l'Ajuntament.—N.º 19. Don Francisco Fonfreida y Ferrer.

Premi de don P. Llozas.—N.º 12. Don Joan Serrat Sardà.

Premi de don M. Farguell.—N.º 15. Don Josep Vilallonga.

Premi de don J. de Solá.—N.º 33. Don Ramón Bolos Saderra.

Premi de «El Deber».—N.º 27. Don Miguel Homs y Alsina.

Premi de «El Fluvial».—N.º 13. Don Josep Vilallonga.

Premi de don F. Baillle.—N.º 6. Don Manuel Prat Güell.

Premi del S. A.—N.º 28. Gaspar Buxeda y Juglar.

Premi d'un entusiasta de M. Alcover.—N.º 21. Don J. M. de Terrassa (és pseudònim).

Premi de variis olotins.—N.º 5. Don Pere Costa de Pujol (és pseudònim).

Premi de la J. O.—N.º 4. Don Josep Berga y Boix.

Altre premi de la J. O.—N.º 20. (Anònim).

Premi del Jurat Calificador.—N.º 18. Don Josep Danés Torras.

Menció honorifica.—N.º 2. (Anònim).

Al tema lliure.—Sense número. Don Josep Olivet.

Acabada la lectura dels premis, que tots han escoltat sorollós aplaudisos, la secció de nois de l'Orfeó Olotí ha cantat varis cançones catalanes ab molt ajust.

Després s'han llegit les pèses premiades corresponents als núms. 21 y 5 i una del senyor Garganta, pena frixa y una al metre d'estira y arronsei que feia patir. La 21, titulada «L'avís», L.: «Som dels Apartaments, es una bonica descripció del caràcter tipic d'Olot en altres temps y retrata molt bé a la vella olotina d'aquelles èpoques. De la 5 titulada «Diàleg interessant», ni el diàleg ni la poesia tenen d'interès, com no s'una un apelic de frases vulgaris posades en ratlles carteres, que ni per si mesma fastigosa servien. «Sort que l'autor és anònim!»

Finalment han tornat a tocar la senyora y els senyors del trio la pessa «Berceuse», de Godard, el vis-secretari senyor Carbó ha donat les gracies en un bonic, ben dit y, un si es no és, mossegador discurs, y ha acabat la Festa ab «Som germandat» (Millet), ben cantat per les seccions d'homes y noies de l'Orfeó Olotí.

Abans del discurs del president, l'Orfeó Olotí ha cantat «Déu lloat per la Naturalesa» (de Beethoven), també molt aplaudit.

—CORNUELLA

El Sindicat agrícola del Priorat envia al miting de Valdepeñas, el següent telegrama:

Càrrega Agrícola — Valdepeñas.—Cídad Real. (Presidente meeting).—Sindicato Agrícola del Priorat se adhiere con entusiasmo meeting celebrant protestando contra alcoholos y defensa libre destilación.—Presidente: Rabassa.

VENDRELL

El dia 27 de setembre al vespre tindrà lloc en la sala d'espectacles del Casino Circo, un extraordinari concert destinat a la beneficència local y organitzat per la mort del defensor de Catalunya.

—Carles Agustí — Valdepeñas.—Cídad Real. (Presidente meeting).—Sindicato Agrícola del Priorat se adhiere con entusiasmo meeting celebrant protestando contra alcoholos y defensa libre destilación.—Presidente: Rabassa.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Republicà Autonomista Santa Andreu profundament afectado fallecimiento ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Juventud Republicana Autonomista Graciense flora y fauna profundo dolor muerte ilustre jefe apóstol democracia, gran patrio, Benítez, Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Juventud Republicana Autonomista Graciense flora y fauna profundo dolor muerte ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Republicà Autonomista Santa Andreu profundamente afectado fallecimiento ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Republicà Autonomista Santa Andreu profundamente afectado fallecimiento ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Republicà Autonomista Santa Andreu profundamente afectado fallecimiento ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Republicà Autonomista Santa Andreu profundamente afectado fallecimiento ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Republicà Autonomista Santa Andreu profundamente afectado fallecimiento ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Republicà Autonomista Santa Andreu profundamente afectado fallecimiento ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Republicà Autonomista Santa Andreu profundamente afectado fallecimiento ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Republicà Autonomista Santa Andreu profundamente afectado fallecimiento ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Republicà Autonomista Santa Andreu profundamente afectado fallecimiento ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Republicà Autonomista Santa Andreu profundamente afectado fallecimiento ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Republicà Autonomista Santa Andreu profundamente afectado fallecimiento ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Republicà Autonomista Santa Andreu profundamente afectado fallecimiento ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Republicà Autonomista Santa Andreu profundamente afectado fallecimiento ilustre jefe gran tribuno se asocia al dolor que afflige familia ilustre Salmerón, reconoce gran pérdida por Catalunya y España.—Presidente, Colomer.

—P. Salmerón, Madrid, Lealtad, Madrid.—Ateneu Català

abonats als concerts de l'Orquestra Filarmònica de Madrid fins al 30 de setembre, no poguen prorrogar aquesta data degut a compromisos de demandes de localitats que té en el seu poder.

Així, dimecres, obrirà les seves portes al públic el Teatre Barcelonès, ab la companyia d'òpera italiana de Cesare Gravina, posantse en escena l'òpera en tres actes, «La Geisha».

Darrerament se representà a l'Agrupació Germanor, el drama den Gerolamo Rovetta, «Papà Ministre», versió catalana den Narcís Oller, que fou executat per les seixentes Sènties y Léon, y els senyors Yebra, Carreras, Fontigüell, Monràs y Sènties.

La sèniora Sènties, va encarnar el paper com ho hauria fet una artista de teatre. Fou aplaudida ab justicia. La senyora Rovetta encerçat, especialment en el segon acte, essent aplaudidíssim, aixecant-se taló quatre o cinc voltes. En Carreras, demostrià també molta serenitat y aplaudit notablement al desenrotillat de l'obra.

Els darrers també contribuiren al resultat del conjunt.

Al teatre Nou aquesta nit s'hi estrenà la revista de costums locals y d'espectacle de Planas y Arqué, música del mestre Borras, titulada «Barcelona es bona... y «Les festes de la Mercè». Serà posada al decorat nou dels escenògrafs senyors Urgellés y Castells y ab ric vestuari.

Vida corporativa

En confestant al telegramma cursat per les corporacions que se citen s'ha rebut el seguent telegramma:

«Ministre Foment a don José Benítez, Presidente Acadèmia Científic Mercantil y don Luis Zaragoza, Presidente Colegio Pericial Mercantil. Veré instància cuyo envio anuncian y si pude complacer sus peticions lo celebrare mucho. Les saludo. Sanchez Guerra.»

Del Govern civil

DEL TERRORISME.—Davant del jutge de Marina, declararen ahir vari testimonis, sense que se's declararan ningun cap importància.

El senyor Pasquín envia a buscar dos pènits químics per l'anàlisi d'un ingrèdit en pols que va trobarse dintre unes petites bosses de paper en un dels darrers registres que's verificaren a can Cuyás.

No se sab si de l'anàlisi no resultarà cap prova de culpabilitat contra'l detingut per alegar a les que ja's tenen. El detingut al serí presentats aquestes papers que contenien l'esmentat ingrèdit, ha manifestat que no sabia perque podien servir aquell polvos.

S'espera'l dictamen dels pènits.

El Gobernador senyor Enciso, va dir als periodistes que al pendre possessió del càrcer, va ordenar als queues de policia que baix la seva responsabilitat perseguint el joc a Barcelona y que la mateixa advertència ha fet als arquells de tota la província.

Pera informar davant del governador sobre'l pressupost de cultura, ha sigut nomenat ponent el diputat provincial don Pius Valls, pertanyent al partit tradicio-

nista. Podeu pressupost!

Qüestions obreres

LA VAGA DE LA CASA AIXELÀ.—Com ja's preveia, la vaga de la casa Aixelà, que de dia en dia s'ha anat empitjorant, va començar, ja ahir, a esclarir en incidents desagradables.

Cap allí a un quart de dotze, passava pel carrer de Lluïd, ràrrera del Passeig de Isabel II, un carro de la casa Aixelà manat per un esquirol y seguia per una parella de seguretat a cavall, quan, segons la versió oficial, un altre carret que passava al carro, va dirigir alguna paraula ofensiva a l'esquirol. Aquest sense com viu ni com costa, començà a tocar xiulets, denrant auxili, acudint al lloc del fet un nuvol de guardes de seguretat que detingueren al que increpà a l'esquirol.

La notícies de la detenció efectuada va corre, com un regueró de pôrvera pel Pla de Palau, carretera del Poble Nou y el moll, ont el trànsit de carros és extraordinari a aquelles hores, y els carreters, en senyal de protesta, paraven tots els carros allí on els trobava la nova de la detenció del seu company.

Se calcula en més de 2,000 carros, els parats en un minut, quals carreters, abandonantos tranquil·lament, se dirigiren tots cap al Pla de Palau, a veure com acabava la cosa.

La policia tingué que intervenir en l'assumpció, però deixà lluir el trànsit. S'avia dit que s'havien distribuir algunes ceps de sabre, però'l queus del cos de seguretat ho desmentí rodonament. De tots modos l'alarma fou extraordinària en tota aquella barriada, però'l carreters intentaren privar a la policia de que se'n endugués al obrer detingut.

Mentre passava tot això, en el despatx del governador civil, el senyor Enciso estava conferenciant ab els representants de la casa Aixelà. Sembla que aquests, malgrat tots els raonaments que's hi feu'l senyor Enciso y malgrat l'expectació que a fora de l'edifici s'estava desenrotllant, se mantingueren en la mateixa actitud d'intransigència del seu company.

Això, segons poguerem remarcar, va disgustar molt al senyor Enciso, per lo que no seria extranya, que's retirés a la casa Aixelà la protecció que fins ara hi tingut per part de l'autoritat governativa.

A dit efecte, se deia anit que seran matuss retirar els individus de l'esquirolat de seguretat que aquests dies protegen la circulació dels carros de l'Agència, y fins y tot els policies que acompañaven dia i nit al seu company Aixelà.

De ferse això, un diari d'anit deia: «Recordant un cas per l'estil que ocorregué quan el manament del senyor Manzano —que seria fàcil que la vaga tingüés aviat una solució».

D'Instrucció

En el col·legi de Sant Ramon, que di rigéix don Joan Espel, tingueren lloc abans d'ahir els exàmens de fi de curs y repartició de premis als alumnes que els havien merescut, els quals contestaren ab fermesa les assignatures orals, conseqüentment se lluiren ab els treballs presents d'assignatures gràfiques.

Presidi l'acte el jove doctor en Filosofia y Lletres don Josep Taügues Orrit, qui per fi de festa, feu el resum de la mateixa, ensalvant als alumnes per son aprobació estudi en aquelles classes.

En el rectorat d'aquesta Universitat se han rebut els següents títuls:

Llicenciat en Medicina y Cirurgia, pera els senyors don Joan Martí y Masó, don Jaume Prats y Comas y don Eladi Vilà y Cuñer; llicenciat en Dret, pera don Amadeu Català y Comenge, y llicenciat en Farmacia, pera don Alfred Castañer y Franc.

Fets diversos

Al dispensari del camí de Sepulveda hi sigue portat per la seva mare el nen

de tres anys, Joaquim Castañer, habitant al carrer del Tigre, núm. 8, segon, priuament. La mare demana que li auxiliessin el fill, no essent possible, perquè aquest morí tan aviat com entrà al referit establecimiento benèfic.

Segons referències de la mare, el nen estigué malalt durant alguns dies, essent donar d'alça pel metge que l'assistia, y abir a la tarda notaren en ell síntomes alarmants, lo que obligà a la mare a durlo al hospital.

Darrerament se representà a l'Agrupació Germanor, el drama den Gerolamo Rovetta, «Papà Ministre», versió catalana den Narcís Oller, que fou executat per les seixentes Sènties y Léon, y els senyors Yebra, Carreras, Fontigüell, Monràs y Sènties.

La sèniora Sènties, va encarnar el paper com ho hauria fet una artista de teatre. Fou aplaudida ab justicia. La senyora Rovetta encerçat, especialment en el segon acte, essent aplaudidíssim, aixecant-se taló quatre o cinc voltes. En Carreras, demostrià també molta serenitat y aplaudit notablement al desenrotillat de l'obra.

Els darrers també contribuiren al resultat del conjunt.

Al teatre Nou aquesta nit s'hi estrenà la revista de costums locals y d'espectacle de Planas y Arqué, música del mestre Borras, titulada «Barcelona es bona... y «Les festes de la Mercè». Serà posada al decorat nou dels escenògrafs senyors Urgellés y Castells y ab ric vestuari.

■ ■ ■ ■ ■

Junta Provincial d'Instrucció pública

En la darrera sessió prengué aquesta corporació els següents acords:

Proposar a la mestra de Sant Llorenç d'Horts que solliciti la substitució per impossibilitat física.

Unir al expedient relatiu a que la mestra de Torra de Claramunt no obri la escola el dia primer del mes per males condicions del local y per l'epidèmia del xaropí, l'ofici de l'arcàlide.

Requerir a informe de l'inspector que solicita la mestra de Viver, demanant que desaparegué una nota de la seva fulla de serveis.

Passar a informe de la Junta local de primera ensenyanza de Montcada en la seva darrera visita.

Prengut a la del Pla del Penadès si s'ha aixampliat la sala de l'escola de nois.

Demanar a la mestra de Medina la seva fe de baptisme.

Oficiar al mestre de Papoil que en lo successor reanusi les classes en primer de setembre, com mana la llei.

Antuciar la suplència de l'escola de nois d'Arenys de Munt y manifestar a l'actual suplent que si vol demanar la tenua en forma a la Junta.

Preguntar a la mestra de Santa Maria d'Olo en quin dia s'ha possesionat del càrec.

■ ■ ■ ■ ■

El Govern civil

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

BOTILETY COMERCIAL

Moviment de Borsa

Tranzeccions

22 setembre de 1908

Ab tant poca animació ha transcorregut la contracció d'aquest matí al Casino Mercantil, que l'interior quedat sense cotizar.

Els Nords, quedaven a 79'90, i els Alacants a 97'00.

Sense més animació ha transcorregut la sessió de la tarda en nostre mercat de valors, essent tan llarg el moviment donat tant per la Rendida com per les accions carrioles, que la sessió ha resultat de les més episòdiques.

El motiu, no ha sigut altre que l'inactivitat demostrada per les plases reguladores.

El curs seguit fins a les quatre de la tarda és:

L'Interior debutà a 84'67, i recula ab molt poca animació a 84'65.

No s'ha cotisat l'Amortisable 4 ni 5 ojo si de mes.

Els Nords de 80'00 reculen a 79'90 pugen a 80'00 i tanquen a 80'05.

Els Alacants, de 97'00 cauen a 96'95 aconseguiren passar després a 97'20 i tanquen a 97'20.

Les Orenses fluctuen entre 29'45 i 29'65.

El Mercantil s'ha cotisat a 54'37.

Els obligacions al comptat s'ha operat a mans del 3 per cent, a 78'15; del 5, a 105'50; Segovies, a 106'50; St. Joan les Abadeses, a 80'00; Alacants del 4, a 89'75; del a 114, a 58'06 de la Serie B, a 104'35; Roda a Reus, a 57'50; Orenses, a 54'65, y Canal d'Urgell, a 60'00.

Els francs s'han cotisat a 11'95 i les illes esteriors a 28'12.

A direira hora de la tarda, quedaven: l'Interior a 84'63, els Nords a 80'05, els Alacants a 97'00 i les Orenses a 80'00.

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

Ojeros - na Diner Paper

Londres 20 dies..... 00'00 27'90 00'00

Londres 200 dies..... 00'00 00'00 28'12

París 2000 00'00 00'00 11'95

Madrid y paises batisbles 00'00 00'00 00'00

1st. v. 00'00 00'00 00'00

Fundacions 00'00 00'00 00'00

Dente Inter. 84'35 84'25 84'95

Dente Inter. comp. 8. A. 4% 83'00 00'10 00'00

Dente Inter. comp. S. B. 1% 87'00 00'00 00'00

Dente Inter. comp. S. C. 1% 88'65 00'00 00'00

Dente Inter. comp. S. D. 1% 90'00 00'00 00'00

Dente Inter. en dutes S. A. 4% 00'00 00'00 00'00

Dente Amortis. bls. S. E. B. 101'55 10'16 00'00

* S. E. C. 10'14 00'00 00'00

Emprestimuntalpal 41'25 97'75 00'00 00'00</